

## **Predkladacia správa**

Medzinárodné zdravotné predpisy (ďalej len „IHR“) sú právne záväzný nástroj Svetovej zdravotníckej organizácie (ďalej len „WHO“) zameraný na prevenciu, detekciu a koordinovanú reakciu na cezhraničné ohrozenia verejného zdravia pri zachovaní minimálnych obmedzení medzinárodného pohybu.

Posledná revízia IHR z roku 2024 (ďalej len „IHR2024“), prijatá na 77. Svetovom zdravotníckom zhromaždení v máji 2024, nadobudne pre Slovenskú republiku automaticky platnosť, pokiaľ Slovenská republika do 19. marca 2026 formálne neuplatní výhradu alebo odmietnutie.

Na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 20 z 15. januára 2025 bola ministrom zdravotníctva, ministrom spravodlivosti a ministrom zahraničných vecí uložená úloha vyhodnotiť návrh znenia poslednej revízie textu IHR, preskúmať odborné a právne aspekty prijatia alebo odmietnutia IHR2024 a predložiť návrhy ďalšieho postupu.

Toto vyhodnotenie, súčasťou ktorého bolo konštatovanie, že dohoda na úrovni gestora a spolugestorov nebola dosiahnutá, vzala vláda Slovenskej republiky na vedomie dňa 2. júla 2025, pričom za oblasť zdravotníctva nebolo poukázané na žiadne riziká prijatia revízie IHR z roku 2024 pre Slovenskú republiku.

Vzhľadom na absenciu dohody medzi gestorom a spolugestormi požiadalo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo zdravotníctva“) Univerzitu Komenského v Bratislave, Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici a Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach o vypracovanie nezávislých odborných právnych stanovísk, s osobitným dôrazom na právne riziká prijatia aj odmietnutia IHR2024, a to aj s prihliadnutím na Rozhodnutie Rady (EÚ) 2025/1129 z 26. mája 2025, ktorým sa členské štáty vyzývajú, aby v záujme Európskej únie akceptovali zmeny Medzinárodných zdravotných predpisov (2005), ktoré sa uvádzajú v prílohe k rezolúcii WHA77.17 a ktoré boli prijaté 1. júna 2024 bez výhrad.

**Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave** odporúča, aby Ministerstvo zdravotníctva iniciovalo predbežnú medziodborovú konzultáciu so zástupcami rezortov a profesijných komôr o možných legislatívnych dopadoch IHR 2024. Takýto dialóg by mohol vytvoriť základ pre budúcu prípravu národného akčného plánu implementácie predpisov WHO s dôrazom na posilnenie právnych istôt a dôvery verejnosti v štátne inštitúcie.

**Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** nezaujala všeobecné záverečné stanovisko, ale k jednotlivým oblastiam sa vyjadrila formou čiastkových záverov; všeobecnejší charakter má jedine záver pre oblasť medzinárodného práva, avšak bez záverečného odporúčania. Medzinárodné zdravotnícke predpisy (2005) sú záväzné pre Slovenskú republiku a ich vynútiteľnosť nie je explicitne upravená. Za tým účelom sa uplatnia štandardné nástroje medzinárodného práva, napr. v podobe pozastavenia hlasovacích práv v Zdravotníckom zhromaždení, v krajnom prípade vylúčenie z organizácie. Zmeny Medzinárodných zdravotníckych predpisov z roku 2024 boli schválené Zdravotníckym

zhromaždením v súlade s Ústavou WHO. Vo vzťahu k väčšine zmluvných štátov sa tieto zmeny stali záväznými dňom 19. septembra 2025. Vo vzťahu k Slovenskej republike doposiaľ záväzné nie sú. Slovenská republika môže odmietnuť zmeny Medzinárodných zdravotníckych predpisov z roku 2024 alebo uplatniť voči nim výhrady v lehote do 19. marca 2026. Ak tak neurobí, stanú sa záväznými pre Slovenskú republiku dňa 19. septembra 2026.

**Právnická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici** má podľa svojho záverečného zhodnotenia za to, že „zmeny Medzinárodných zdravotných predpisov, prijaté rezolúciou WHA, môžu predstavovať významné riziká pre suverenitu Slovenskej republiky, právnu istotu a ústavne garantované práva občanov. Rozšírenie právomocí generálneho riaditeľa WHO, neurčitost právnych pojmov, automatická záväznosť zmien bez ratifikácie parlamentom a potenciálne finančné záväzky bez súhlasu Národnej rady SR sú v rozpore so základnými princípmi slovenského ústavného poriadku. Prijatie navrhovaných zmien by znamenalo oslabenie ústavne garantovanej suverenity Slovenskej republiky, narušenie princípu právnej istoty a transparentnosti, vznik finančných a právnych záväzkov bez súhlasu parlamentu, a potenciálny zásah do základných práv občanov prostredníctvom opatrení vyhlasovaných orgánom, ktorý nie je podriadený vnútroštátnej kontrole. Z týchto dôvodov navrhuje, aby Slovenská republika predmetné zmeny odmietla prijať. Uplatnenie výhrad nie je dostatočnou zárukou ochrany suverenity SR, keďže nemá odkladný účinok a existuje riziko, že výhrady nebudú ostatnými stranami akceptované.“

Na základe možných ľudsko-právnych a ústavnoprávnych pochybností, Ministerstvo zdravotníctva predkladá návrh uznesenia, ktorým vláda Slovenskej republiky vyjadrí súhlas s notifikáciou odmietnutia revízie Medzinárodných zdravotných predpisov z roku 2024, prijatej rezolúciou WHA77.17 z 1. júna 2024, v súlade s článkom 22 Ústavy WHO a čl. 59 ods. 1 a čl. 61 IHR (2005).

Predkladaný materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na limit verejných výdavkov, vplyv na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, ani vplyv na informatizáciu spoločnosti, na životné prostredie, na služby verejnej správy pre občana, ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Akceptované pripomienky sú v materiáli zapracované; odôvodnenie neakceptovaných, vrátane pripomienok uplatnených Asociáciou zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky a Bratislavským samosprávnym krajom, je uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania, ktoré je súčasťou sprievodnej dokumentácie. Materiál sa na rokovanie vlády Slovenskej republiky predkladá bez rozporu s podpredsedami vlády, s ministerstvami a s Úradom vlády SR.